

2023/2044(INI)

29.6.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης
(2023/2044(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Cristina Maestre Martín De Almagro

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	9

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης
(2023/2044(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2023, με τίτλο «Αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης» (COM(2023)0032),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου¹,
- έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής των Περιφερειών, του 2018, με τίτλο «Addressing brain drain: The local and regional dimension» (Αντιμετώπιση του φαινομένου της διαρροής εγκεφάλων: η τοπική και η περιφερειακή διάσταση), η οποία δημοσιεύτηκε το 2018,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «Brain Drain in the EU: Local and Regional Public Policies and Good Practices» (Διαρροή εγκεφάλων στην ΕΕ: τοπικές και περιφερειακές δημόσιες πολιτικές και ορθές πρακτικές), της 27ης Φεβρουαρίου 2020, που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «*Transylvanian Review of Administrative Sciences*»²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Απριλίου 2020 σχετικά με τη συντονισμένη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 και των συνεπειών της³,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 (COM(2020)0625),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, της 14ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο: «Δημογραφικές μεταβολές: προτάσεις για τον υπολογισμό και την αντιμετώπιση των αρνητικών τους επιπτώσεων στις περιφέρειες της ΕΕ»⁴,

¹ [EE L 347 της 20.12.2013, σ. 320.](#)

² Boc, E., 'Brain Drain in the EU: Local and Regional Public Policies and Good Practices', *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, αριθ. 59, 2020, σελ. 23-29.

³ [EE C 316 της 6.8.2021, σ. 2.](#)

⁴ [EE C 440 της 18.12.2020, σ. 33.](#)

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής⁵,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων⁶,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 9ης Φεβρουαρίου 2022 με τίτλο «Συνοχή στην Ευρώπη με ορίζοντα το 2050 – Όγδοη έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»⁷,
- έχοντας υπόψη την μελέτη της Επιτροπής των Περιφερειών, με τίτλο «Rural proofing – a foresight framework for resilient rural communities» (Η αγροτική θωράκιση ως πλαίσιο ανάλυσης προοπτικών για ανθεκτικές αγροτικές κοινότητες), η οποία δημοσιεύτηκε το 2022,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), της 22ας Ιουνίου 2022, με τίτλο «Making the most of public investments to address regional inequalities, megatrends and future shocks» (Αξιοποίηση στο έπακρο των δημόσιων επενδύσεων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων, των μείζονων τάσεων και των μελλοντικών κλυδωνισμών),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2022 με τίτλο «Νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας» (COM(2022)0332),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην ΕΕ: 8η έκθεση για τη συνοχή⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με τις παραμεθόριες περιφέρειες της ΕΕ: ζωντανά εργαστήρια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης⁹,
- έχοντας υπόψη το ενημερωτικό σημείωμα «At a Glance» (Με μια ματιά), με τίτλο «Question time: tackling depopulation through cohesion policy instruments» (Ωρα των ερωτήσεων: αντιμετώπιση της μείωσης του πληθυσμού με τα μέσα της πολιτικής συνοχής), που δημοσιεύτηκε από τη Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας, στις 30 Σεπτεμβρίου 2022¹⁰,

⁵ [EE L 231 της 30.6.2021, σ. 6.](#)

⁶ [EE L 231 της 30.6.2021, σ. 159.](#)

⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Συνοχή στην Ευρώπη με χρονικό ορίζοντα το 2050 – όγδοη έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», 9 Φεβρουαρίου 2022.

⁸ [EE C 125 της 5.4.2023, σ. 100.](#)

⁹ [EE C 125 της 5.4.2023, σ. 114.](#)

¹⁰ «At a Glance – ‘Question time: tackling depopulation through cohesion policy instruments», Ευρωπαϊκό

- έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «The EU legal migration package: Towards a rights-based approach to attracting skills and talent to the EU» (Η δέσμη μέτρων της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση: στόχος, μια βασισμένη στα δικαιώματα προσέγγιση της προσέλκυσης διεξιοτήτων και ταλέντων στην ΕΕ), η οποία δημοσιεύτηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του Κοινοβουλίου την 1η Δεκεμβρίου 2022¹¹,
  - έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 2023 με τίτλο «The impact of demographic change – in a changing environment» (Ο αντίκτυπος της δημογραφικής αλλαγής – σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον) (SWD(2023)0021),
  - έχοντας υπόψη την έκθεση του ΟΟΣΑ με τίτλο «Job creation and local economic development 2023» (Δημιουργία θέσεων εργασίας και τοπική οικονομική ανάπτυξη), που δημοσιεύτηκε στις 14 Μαρτίου 2023,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 16ης Μαρτίου 2023, σχετικά με την αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης¹²,
  - έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2023, σχετικά με την αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου,
  - έχοντας υπόψη την επιστολή της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης (A9-0000/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πληθυσμός της ΕΕ παρουσιάζει σταθερή αύξηση τα τελευταία 50 χρόνια· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση του πληθυσμού έχει επιβραδυνθεί τις τελευταίες δεκαετίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες προβλέψεις δείχνουν αύξηση με περιορισμένο ρυθμό έως το 2029, ημερομηνία από την οποία η αύξηση του πληθυσμού θα αρχίσει να επιβραδύνεται¹³.
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια πληθυσμού αποτελεί σταθερή τάση με την πάροδο του χρόνου, επηρεάζοντας ιδιαίτερα τις αγροτικές περιοχές με πιο ηλικιωμένους κατοίκους κατά μέσο όρο από εκείνους που απαντώνται στις πόλεις και τα προάστια¹⁴· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέοι έχουν κατά μέσο όρο περισσότερες πιθανότητες να εγκαταλείψουν τις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια πληθυσμού

Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας, Υπηρεσία Έρευνας για τους Βουλευτές, 30 Σεπτεμβρίου 2022.

¹¹ Μελέτη – «Towards a rights-based approach to attracting skills and talent to the EU» – Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Γ – Δικαιώματα των πολιτών και συνταγματικές υποθέσεις, 1 Δεκεμβρίου 2022.

¹² [EE C 188 της 30.5.2023, σ. 1.](#)

¹³ Βλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Ο αντίκτυπος της δημογραφικής αλλαγής — σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον» της 17ης Ιανουαρίου 2023 (SWD (2023) 0021).

¹⁴ Βλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Ο αντίκτυπος της δημογραφικής αλλαγής — σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον» της 17ης Ιανουαρίου 2023 (SWD (2023) 0021).

στις αγροτικές περιοχές συνδέεται στενά με την έλλειψη συνδεσιμότητας, δημόσιων υπηρεσιών και απασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόσπαση νέων εργαζομένων φέρνει τις δημογραφικές δομές αντιμέτωπες με σημαντικές προκλήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές, απομονωμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές πλήττονται ιδιαίτερα από τα φαινόμενα αυτά·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τον προσωρινό αντίκτυπό της στην αγορά εργασίας, η πανδημία COVID-19 έχει δώσει ώθηση στην τηλεργασία, προσφέροντας μεγάλες δυνατότητες σύνδεσης των θέσεων εργασίας από τα αστικά κέντρα με μικρότερες πόλεις, προάστια και κωμοπόλεις¹⁵.
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θετική μετανάστευση εργαζομένων με ή χωρίς τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί μία από τις λύσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειές τους με το υψηλότερο ποσοστό απώλειας πληθυσμού·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαρροή ταλέντων συνδέεται στενά με την ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ατόμων που ζουν σε περιοχές με χαμηλά εισοδήματα, κοινωνικά χάσματα και άλλες κοινωνικοοικονομικές ανισότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μείωση των ανισοτήτων αυτών αποτελεί δέσμευση που έχει επανέλθει στο προσκήνιο μέσω του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι οι πλέον κατάλληλες για να δημιουργήσουν τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες για την προσέλκυση ταλέντων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διοικήσεις αυτές χρειάζονται οικονομική ενίσχυση·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατήρηση ταλέντων δεν αναφέρεται αποκλειστικά στην παύση της μετανάστευσης ατόμων υψηλής ειδίκευσης από μια χώρα σε άλλη ή από μια περιφέρεια σε άλλη, αλλά και στην προσέλκυση πληθυσμών το επαγγελματικό υπόβαθρο των οποίων σχετίζεται με θέσεις εργασίας που εξακολουθούν να έχουν υψηλή ζήτηση σε αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στη διαρροή ταλέντων και έχουν υψηλότερα επίπεδα ανεργίας και χαμηλότερα ποσοστά εκπαίδευσης, ενώ το ποσοστό των νέων που είτε είναι άνεργοι είτε βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ¹⁶.
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων και των αρνητικών επιπτώσεων των δημογραφικών τάσεων πρέπει να σέβονται τις τέσσερις ελευθερίες, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το παράρτημα XXVI του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τον καθορισμό της μεθοδολογίας όσον αφορά την κατανομή των συνολικών πόρων ανά κράτος μέλος για να επιτευχθεί ο πολιτικός στόχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου

¹⁵ Βλέπε το σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την τηλεργασία στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εργασίας, παράγραφος 17.

¹⁶ [Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ» \(COM\(2022\)0198\).](#)

Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής (ΕΤΠΑ-ΤΣ)¹⁷ ο οποίος αφορά την πραγματοποίηση επενδύσεων στην απασχόληση και την ανάπτυξη, ιδίως στις περιφέρειες που χαρακτηρίζονται «λιγότερο ανεπτυγμένες», προχωρά πέρα από το ΑΕγχιΠ και το ποσοστό των ανέργων·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης» θεσπίζεται ο μηχανισμός τόνωσης ταλέντων με στόχο την τόνωση της προσφοράς και της ζήτησης δεξιοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μηχανισμός αυτός περιλαμβάνει μια νέα στρατηγική για την «έξυπνη προσαρμογή των περιφερειών στη δημογραφική μετάβαση» και άμεση χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο των υφιστάμενων μέσων·
1. εκφράζει επιδοκιμασία για την ανακοίνωση της Ευρώπης με τίτλο «Αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης»· επικροτεί τις στρατηγικές που παρουσιάζονται ως μηχανισμός για την αποφυγή οικονομικών, κοινωνικών ανισοτήτων και ανισοτήτων μεταξύ των φύλων μεταξύ των πολιτών που επηρεάζονται από την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση· θεωρεί θεμελιώδους σημασίας το γεγονός ότι η έννοια της «αγροτικής θωράκισης» περιλαμβάνει την αξιολόγηση του δημογραφικού αντικτύπου, του ζητήματος της δημιουργίας θέσεων εργασίας, του αντικτύπου στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και του αντικτύπου στην ισότητα των φύλων·
  2. υπενθυμίζει ότι ο τέταρτος στόχος πολιτικής (ΣΠ 4) των ΕΤΠΑ-ΤΣ¹⁸ προβλέπει ήδη την επίτευξη μιας πιο κοινωνικής και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπης μέσω της εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων· πιστεύει ότι η βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε συμπεριληπτικές και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη αυτών των στόχων·
  3. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία του μηχανισμού τόνωσης ταλέντων με στόχο την ενίσχυση των ταλέντων σε περιφέρειες που έχουν περιέλθει ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε αυτό που η Επιτροπή αποκαλεί τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων· ζητεί σαφή και αντικειμενικά κριτήρια όσον αφορά τον ορισμό των περιφερειών που έχουν περιέλθει ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων· επισημαίνει τις δυνατότητες του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης·
  4. λαμβάνει υπόψη ότι οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες έχουν τις ίδιες ιδιαιτερότητες με εκείνες που θεωρούνται περιφέρειες που βρίσκονται «σε τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων», όπως χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, περιορισμένοι οικονομικοί πόροι, χαμηλή απασχολησιμότητα, γήρανση του πληθυσμού και μείωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας· επισημαίνει την ανάγκη να συμπεριληφθούν στην κατηγοριοποίηση αυτών των περιφερειών οι περιφέρειες που θεωρούνται «λιγότερο ανεπτυγμένες», κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060·
  5. ενθαρρύνει τη χρηματοδότηση ειδικών μέτρων μέσω του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, με ειδικό

¹⁷ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1058, της 24 Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60.](#)

¹⁸ Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ)

προϋπολογισμό για τις περιφέρειες με σοβαρές και μόνιμες δημογραφικές δυσκολίες· στο πλαίσιο αυτό, θεωρεί αναγκαίο να αναδιατυπωθούν τα ειδικά μέσα της πολιτικής συνοχής με την απόδοση μεγαλύτερης βαρύτητας στη μείωση του πληθυσμού για την κατανομή των κονδυλίων·

6. θεωρεί απαραίτητες τη βελτίωση της εκτελεστικής και διαχειριστικής ικανότητας των τοπικών διοικήσεων και τη μείωση της γραφειοκρατίας, καθώς και την προώθηση της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων·
7. υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη, οι περιφέρειές τους και οι τοπικές αρχές να προτείνουν καινοτόμες λύσεις ειδικά προσαρμοσμένες σε κάθε περιοχή· εκφράζει επιδοκιμασία για την πρόταση της Επιτροπής να συγκροτήσουν τα κράτη μέλη θεματικές και περιφερειακές ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων που προκύπτουν στο πλαίσιο του μηχανισμού τόνωσης ταλέντων·
8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν και να προωθήσουν ειδικά σχέδια για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που θα διασφαλίζουν την πρόσβαση των νέων στην κατάρτιση, με ιδιαίτερη έμφαση σε επαγγέλματα με έλλειμμα ή υψηλή ζήτηση, ώστε να τονωθεί η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και να διασφαλιστεί η αμειβόμενη πρακτική άσκηση·
9. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν τις ειδικές προτεραιότητές τους με τις δημογραφικές τους ανάγκες στις μελλοντικές συμφωνίες εταιρικής σχέσης·
10. αναγνωρίζει ότι θα παρασχεθεί άμεση χρηματοδοτική στήριξη σε περιφέρειες που έχουν περιέλθει ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων, στο πλαίσιο των υφιστάμενων μέσων· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν έχει θεσπιστεί ειδική χρηματοδοτική στήριξη για τον σκοπό αυτό· προτείνει η νέα περίοδος προγραμματισμού να περιλαμβάνει τη δημιουργία ειδικού ταμείου για την αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων·
11. τάσσεται υπέρ της διασφάλισης της πρόσβασης των περιφερειών σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες, όπως η υγεία, η εκπαίδευση και η κοινωνική προστασία, καθώς και σε βασικές υποδομές μεταφορών και ψηφιακή συνδεσιμότητα·
12. θεωρεί απαραίτητο να δοθεί προτεραιότητα σε μέτρα που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, διασφαλίζοντας την πρόσβαση στην παιδική φροντίδα, την ευελιξία του χρόνου εργασίας και αξιοπρεπείς μισθούς και συνθήκες εργασίας·
13. τάσσεται υπέρ της προώθησης υπερεθνικών δικτύων συνεργασίας που να έχουν ως στόχο την προώθηση της ανταλλαγής και της κυκλοφορίας ταλέντων, χρησιμεύοντας κατά συνέπεια ως μοχλός για τη διάδοση γνώσεων, εμπειριών και κατάρτισης.
14. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων έθεσε την επένδυση σε ένα ταλαντούχο εργατικό δυναμικό στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξέδωσε εξάλλου και την ανακοίνωση για την αξιοποίηση των ταλέντων στις περιφέρειες της ΕΕ, συνδέοντας την ανάγκη για τέτοιες επενδύσεις με τον αντίκτυπο των δημογραφικών τάσεων στο εργατικό δυναμικό της ΕΕ. Η παρούσα έκθεση χρησιμεύει ως απάντηση σε αυτήν την ανακοίνωση, παρέχοντας περαιτέρω ανάλυση της δημογραφικής κατάστασης και της κατάστασης όσον αφορά τις δεξιότητες στην ΕΕ, ενώ στο πλαίσιο της διατυπώνονται προτάσεις που αποσκοπούν στην εξεύρεση καινοτόμων λύσεων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πιστεύει ότι η πολιτική συνοχής μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο κατά την αντιμετώπιση των προκλήσεων στο μέλλον της αγοράς εργασίας.

Τις τελευταίες δεκαετίες έχει σημειωθεί επιβράδυνση της αύξησης του πληθυσμού, η οποία ανατρέπει τη σταθερή αύξηση του πληθυσμού που έχει καταγραφεί στην ΕΕ τα τελευταία 50 έτη. Αυτή η μείωση του πληθυσμού πλήττει ιδιαίτερα τις αγροτικές, τις ορεινές, τις απομονωμένες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, οι οποίες τείνουν να έχουν πιο ηλικιωμένους πληθυσμούς σε σύγκριση με τις πόλεις και τα προάστια. Η έλλειψη συνδεσιμότητας, δημόσιων υπηρεσιών και ευκαιριών απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές συμβάλλει στη μετανάστευση των νέων στις αστικές περιοχές, δημιουργώντας προκλήσεις για τις δημογραφικές δομές. Επιπλέον, αυτή η «έξοδος των νέων» μεταφράζεται σε δραματική απώλεια ταλέντων στις ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές, οι οποίες αντιμετωπίζουν σήμερα τεράστιες δυσκολίες όσον αφορά την προσέλκυση και την εγκατάσταση πληθυσμού στην επικράτειά τους.

Η αξιοποίηση των ταλέντων στις περιφέρειες της ΕΕ πρέπει να έχει τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων στο επίκεντρο της δράσης της. Η διαρροή ταλέντων συνδέεται στενά με την ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης στις περιφέρειες χαμηλού εισοδήματος με κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες και παράλληλης ευθυγράμμισης του κοινωνικού πυλώνα με τη δέσμευση για μείωση αυτών των ανισοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη δημιουργία ευκαιριών μάθησης και εργασίας, προσαρμόζοντας τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις δεξιότητες που απαιτούνται από μια αγορά εργασίας με συνεχή μετασχηματισμό. Για τον σκοπό αυτό, οι κοινωνικοί εταίροι, τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά ιδρύματα και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να συμμετάσχουν πλήρως στη συζήτηση, δημιουργώντας συνέργειες και προτείνοντας έργα που αντικατοπτρίζουν καλύτερα την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα κάθε περιοχής.

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων της απώλειας πληθυσμού στα κράτη μέλη απαιτεί θετική μετανάστευση των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που είναι απόφοιτοι σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη δημιουργία των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών για την προσέλκυση ταλέντων, ενώ η εκτελεστική τους ικανότητα θα πρέπει να ενισχύεται όταν χρειάζεται, δεδομένου ότι είναι οι φορείς δημόσιας διοίκησης που μπορούν να αξιολογούν καλύτερα τις ανάγκες της επικράτειάς τους και να παραμένουν οι πλησιέστερες στους πολίτες τους.

Ο μελλοντικός σχεδιασμός των πολιτικών της ΕΕ που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της

διατήρησης ταλέντων και της διαρροής εγκεφάλων θα πρέπει να αξιολογεί τον δημογραφικό τους αντίκτυπο, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, το εκπαιδευτικό πλαίσιο και τον αντίκτυπό τους στα φύλα, επεκτείνοντας την έννοια της «αγροτικής θωράκισης» ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα κάθε περιφέρειας. Στο πλαίσιο αυτό, είναι ουσιώδες να θεσπιστούν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια όσον αφορά τον ορισμό των περιφερειών που έχουν περιέλθει ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες έχουν ομοιότητες με τις περιφέρειες που κινδυνεύουν, με αποτέλεσμα να είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν στην κατηγοριοποίηση.

Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρηματοδοτήσουν και να προωθήσουν έργα με στόχο την πρόσβαση των νέων στην κατάρτιση, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και την παροχή εγγυημένης αμειβόμενης πρακτικής άσκησης. Οι μελλοντικές συμφωνίες εταιρικής σχέσης θα πρέπει να ευθυγραμμίζουν τις ειδικές προτεραιότητες με τις δημογραφικές ανάγκες. Ενώ τα υφιστάμενα μέσα παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη σε περιφέρειες που κινδυνεύουν να περιέλθουν σε τέλμα όσον αφορά την ανάπτυξη ταλέντων, για τη νέα περίοδο προγραμματισμού συνιστάται η δημιουργία ειδικού ταμείου που θα αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων.

Η διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες, βασικές υποδομές μεταφορών, ψηφιακή συνδεσιμότητα και μέτρων που διευκολύνουν την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα. Επιπλέον, η προώθηση υπερεθνικών δικτύων συνεργασίας θα προωθήσει την ανταλλαγή και την κυκλοφορία ταλέντων, διευκολύνοντας τη διάδοση γνώσεων, εμπειριών και κατάρτισης.